

LESSON 25**THE TWO CHIEF DISCIPLES**

Near Rajagaha there were two villages called Upatissa and Kolita. The headmen of these two villages were also known by these two names. Both the families were very close friends.

One day Upatissa's wife, Sari, gave birth to a son. On the same day Kolita's wife, Moggali, also gave birth to a son. Upatissa's son was known either as Upatissa or Sari-putta ~ Sari's son, and Kolita's son was known as Kolita or Moggali Putta – Moggali's son or Moggallana. Both the sons were extremely friendly from their childhood.

When they grew up both of them used to watch dramas. One day while watching a drama called Giragga Samajja – mountain festival–young Kolita and Upatissa decided to leave home in order to seek greater happiness than watching a drama.

Now about this time there was staying near Rajagaha a famous religious teacher called Sanjaya. These two close friends went to him to seek advice. After some time they were not satisfied at all with the teaching of this master and stopped going to him. They wanted to know something more than what their teacher knew and taught. They asked to be taught the way of deathlessness. And they promised each other they would both search and study and meditate with all their power and to try to find the Truth of life, and whichever of them found it first, he would let the other know.

One morning, as Upatissa was in the main street of Rajagaha, he saw at some distance away, an ascetic going round from door to door begging alms of food. And as he looked at him, he was very pleased with everything about him. The unknown ascetic seemed to him to be most modest, so calm and collected in his way of walking along and standing still while the people brought out food from their houses and put it in the bowl. But when he had come nearer, his admiration of the ascetic was turned into wonder and reverence, for there was a look in his face such as he had never seen on the face of any ascetic before --- a look of perfect peace, as of a smooth undisturbed lake under a calm, clear sky. ““Who is this?”” said Upatissa to himself. “This ascetic must be one who has

found what I am seeking, or else he must be the pupil of such a one. I wonder who is his teacher. Whose teaching can it be that he follows? I must go after him and find out.”

When the ascetic had gone round all the houses, and now was going out of the city gate, Upatissa went up to him, and humbly spoke to him thus, “Your coming and going, brother, are so pleasant. Your face is so clear and bright: Who is your teacher, Sir? What is your teacher’s name, Sir? What is he teaching Sir?”

“I can soon tell you that, brother,” said the ascetic happily. “There is a great ascetic of the Sakya race who has left his home and country behind in order to follow the homeless life. And it is to follow him that I have left my home. He is my teacher. It is His teaching that I follow and practise.”

“And what is that teaching, Sir? What is it that your master preaches? I also would like to know it,” said Upatissa eagerly, thinking that perhaps at last now he was going to hear from this ascetic about the Truth of life for which he and his friend Kolita had been looking for so long.

“I am only a newcomer into the monk’s life of the Buddha,” replied the ascetic modestly. It is only very recently since I began to study Buddha’s teachings, so I do not know very much yet about His Teachings. I cannot explain it to you in every little point. But if you want I can tell you the summary of it in a few words.”

“That is all I want, brother,” said Upatissa quickly. “Tell me the summary. The summary is just what I want, What need to make a lot of words about it?”

“Very well, then,” said the ascetic ““listen!””

The Buddha taught:

“There is a cause for everything,

The Buddha knows it;

He also knows that if there is no cause there is no result, This is what he teaches.”

Assaji was the name of this ascetic whom Upatissa met and spoke to. Assaji was one of the first five monks who listened to the Buddha’s first sermon (Lecture).

Venerable Assaji spoke only two lines, but Upatissa was so clever that he understood the other two lines and the meaning of the whole stanza. He realised the Truth that everything that ever has come into existence, or ever will come into existence, must pass away. And he said to the ascetic: “If this is the doctrine you have learned from your teacher, then indeed you have found the state that is free from sorrow, free from death which has not been made known to men for ages and ages.” Then he thanked him, paid him due respect and took leave of him. Off he went to find his friend Kolita and to bring him the great news that at last he had found what they wanted.

After a while he met his friend and before he spoke a word Kolita said:

“Why, brother, how clear and shining your face is! Can it be, brother, that at last you have found ‘The Truth of life’ we both have been seeking so long?”

“It is so, brother; it is so,” was Upatissa’s glad reply. “I have found the Truth of life.”

“But how, brother, how?” Kolita asked eagerly.

When Upatissa explained to him how he got it, Kolita too realised the Truth of life and both of them went to see the Buddha. As they had already known His teaching it was very easy for the Buddha to make them monks. In a short time the Buddha made them His chief disciples. Sariputta’s wisdom and Moggalana’s miraculous power are well known in Buddhist history.

သင်ခန်းစာ (၂၅)
အဂ္ဂသာဝကကြီး နှစ်ပါး

ရာဇဂဟာ အနီးအနားတွင် ဥပါတိဿနှင့် ကောလိတအမည်ရှိသောရွာနှစ်ရွာရှိခဲ့ပါ တယ်။ ထိုရွာနှစ်ရွာ၏ ရွာသူကြီးများသည်လည်း ထိုအမည်များဖြစ်သော ဥပါတိဿနှင့် ကောလိတများပင် ဖြစ်ကြပါတယ်။ ထိုရွာသူကြီးများ၏ မိသားစု ခုနစ်စုသည် လွန်စွာချစ် ခင်ကြသော မိတ်ဆွေများ ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

တစ်နေ့တွင် ဥပါတိဿ၏ဇနီး သာရီသည် သားတစ်ဦးကိုဖွားမြင်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုနေ့ မှာပင် ကောလိတ၏ဇနီး မောဂ္ဂလိသည်လည်း သားတစ်ဦးဖွားမြင်ခဲ့ပါတယ်။ ဥပါတိဿ ၏သားကို ဥပါတိဿ (ခေါ်) သာရီပုတ္တ၊ သာရီ၏သားနှင့်ကောလိတ၏သားကိုတော့ ကောလိတ (ခေါ်) မောဂ္ဂလိပုတ္တ၊ မောဂ္ဂလိ၏သား သို့မဟုတ် မောဂ္ဂလ္လာန ဟုခေါ်ဝေါ်သတ် မှတ်ခဲ့ကြပါတယ်။ သားလေး နှစ်ဦးသည် ငယ်ရွယ်စဉ်ကပင် တစ်ဦးအပေါ်တစ်ဦး လွန်စွာ ချစ်ခင် တွယ်တာခဲ့ကြပါတယ်။

သူတို့နှစ်ဦး ကြီးပြင်းလာသော် ပွဲလမ်းသဘင်များသို့ သွားလာကြည့်ရှုရခြင်းကို အလွန် နှစ်သက်ခဲ့ကြပါတယ်။ တစ်နေ့သောအခါတွင် ဂီရဂ္ဂ သာမဂ္ဂဟုခေါ်သောသဘင်ပွဲ ကို တောင်ထိပ် နက္ခတ်ပွဲ၌ ကြည့်ရှုနေကြစဉ် ငယ်ရွယ်သော ကောလိတနှင့်ဥပါတိဿတို့ နှစ်ယောက်တို့သည် ပွဲသဘင်များကို ကြည့်ရခြင်းထက် သာလွန်သော ချမ်းသာမှုကို ရှာရန် အိမ်မှ ထွက်ခွါရှာဖွေရန် ဆုံးဖြတ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ထိုအချိန်အခါမှာပင် ရာဇဂဟာအနီးအနား၌ နာမည်အလွန်ကြီးသော သန္ဓေယဟု အမည်ရှိသော ဘာသာရေးဆရာတစ်ဦးရှိနေခဲ့ပါတယ်။ သူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့သည် ထိုဆရာထံသို့ အကြံဉာဏ် ကောင်းများရယူ သင်ယူနိုင်ရန် ဆည်းကပ်ခဲ့ကြပါတယ်။ သို့သော်လည်း အချိန်အတော်ကြာလာ သောအခါ သူတို့ရှာဖွေနေသော အဖြေကို ကျေနပ်အောင် ရှာမတွေ့သဖြင့် ထိုဆရာထံသို့ ဆက်လက်၍ မသွားတော့ဘဲ၊ ထိုဆရာသင်ပေး သဖြင့် သိရှိလာသော အကြောင်းအရာများထက် သာလွန်ကောင်းမြတ်သော အရာများကို သိရှိလိုခဲ့ကြပါတယ်။ မသေခြင်းကင်းသော တရားဓမ္မများ သင်ပေးရန် မေးမြန်းခဲ့ကြ သော်လည်း မရနိုင်ခဲ့ကြသဖြင့် ထိုသူငယ်ချင်းနှစ်ဦးတို့သည် သူတို့ရှာဖွေ နေသော အဖြေများကို နှစ်ဦးလမ်းခွဲလျက် မတွေ့မချင်း အစွမ်းကုန် တရားဘာဝနာကို

ကြိုးစားအားထုတ်ရင်း ရှာဖွေပြီး ဘဝရဲ့ အဖြေမှန်တရားများကို ရှာဖွေတွေ့ရှိလျှင် အရင်တွေ့သူက ပြန်လည်မျှဝေပေးရမည်ဟု ကတိကဝတ်ထားကာ လမ်းခွဲ ထွက်ခွါခဲ့ကြ ပါတယ်။

တမနက်ခင်းတွင် ရာဇဂဟာ၏လမ်းမတွင် ဥပါတိဿသည် သွားလာနေရင်း မလှမ်းမကမ်း၌ ရဟန်းတစ်ပါးသည် တစ်အိမ်ဝင် တစ်အိမ်ထွက် ဆွမ်းခံလှည့်လည်နေ သည်ကို သတိထားမိ ခဲ့ပါတယ်။ သူသည် ထိုရဟန်း၏ အသွင်အပြင်နှင့်ကြည်ညိုဖွယ်ရာ ဣန္ဒြေကို သဘောက စိတ်ဝင်စားခဲ့ပါတယ်။ ထိုမထင်ရှားသောရဟန်းသည် တည်ကြည် ငြိမ်သက်သော အသွင်အပြင်ဖြင့် အေးချမ်းစွာ ဆွမ်းခံကြွလာနေသည်ကို စိတ်ဝင်စားရာမှ အနီးရောက်သော် စိတ်ဝင်စားမှုသည် အံ့အားသင့်ချင်း၊ ရိုသေဆည်းကပ်လိုခြင်းသို့ ဖြစ်ပေါ်စေခဲ့ပါတယ်။ ရဟန်း၏မျက်နှာသည် လွန်စွာမှ ငြိမ်းချမ်းခြင်းကို ဖော်ဆောင်နေခဲ့ပါတယ်။ လှုပ်ရှားမှုကင်းစင်ပြီး ဣန္ဒြေနှင့်ပြည့်စုံသော ဤရဟန်း ကဲ့သို့ တခြားရသေ့ ရဟန်းများတွင် တခါမှမမြင်ခဲ့ဘူးပေ။ ထိုရဟန်းသည် ဘယ်သူနည်းဟု ဥပါတိဿသိလို စိတ်ဖြစ်ပေါ် ခဲ့ပြီး ထိုရဟန်းမှာ ငါးတို့ရှာဖွေနေသော၊ ငါတို့သိလိုသော တရားများ ရှိနေလိမ့်မည်။ သို့မဟုတ် ယင်းတရားများကို သိသော ဆရာသမား၏တပည့်တစ်ဦးဖြစ်ပေ လိမ့်မည် ဟု ယုံကြည်ကာ စုံစမ်းမေးမြန်းရန် လိုက်ပါခဲ့ပါတယ်။ သူ၏ဆရာ မည်သူဖြစ် မည်နည်း၊ အဘယ် သူ၏ သင်ကြားမှုများကို ဤရဟန်း လိုက်နာသင်ယူခဲ့သနည်းဟု သိလို စိတ်ဖြစ်လာကာ နောက်က လိုက်ပါခဲ့ပါတယ်။

၎င်းရဟန်း ဆွမ်းခံသည့်ကိစ္စပြီး၍ မြို့တံခါးဆီသို့ ထွက်ခွာသွားရာ ဥပါတိဿသည် ရဟန်း အနီးအနားသို့ ချည်းကပ်ကာ ဤသို့ ရိုသေစွာလျှောက်ထား၏။ “အရှင်ရဟန်း အရှင်၏သွားလာ လှုပ်ရှားမှု ဟန်ပန်သည် လွန်စွာမှကြည်ညိုဖွယ်ရှိပါ၏။ အရှင်၏မျက်နှာ သွင်ပြင်သည်လည်း လွန်စွာ တောက်ပ တည်ကြည်ငြိမ်းချမ်းလှပါပေသည်။ သင်၏ဆရာသည် အဘယ်သူပါနည်း။ သင်၏ဆရာ သည် အဘယ်သို့သောအမည်ရှိသနည်း။ ဘယ်လို သော တရားများကို ဆိုဆုံးမခဲ့ပါသနည်းအရှင်”။

“သိလိုသောသင့်အား ငါ ပြောပြပါမည်” ဟု ရဟန်းက ရွှင်ပြစွာပြောပြခဲ့ပါတယ်။ ငါ၏ဆရာ သည် သကျမျိုးနွယ်ဖွားဖြစ်ပြီး မိသားစုနှင့်တိုင်းပြည်ကို စွန့်ခွာပြီး တောထွက် ကာ မြင့်မြတ်သော တရားကို ရှာဖွေခဲ့ပါတယ်။ ယင်းကို အကြောင်းပြု၍ ငါသည်လည်း ငါ၏အိမ်ယာကို စွန့်ခွာကာ ထိုဆရာနောက်ကိုလိုက်ခဲ့တယ်။ ထိုဆရာ၏တရားကို ငါလိုက် နာကျင့်သုံးခဲ့ပါတယ်။

“ဘယ်တရားကို ဆိုလိုသနည်း၊ အရှင်ရဟန်း” သင်၏ဆရာသည် ဘယ်လိုတရား မျိုးကို ဟောကြားပါသနည်း။ ကျွန်ုပ်သိလိုလှပါသည်ဟု အရေးတကြီးမေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။ သူနှင့်သူ့ သူငယ် ချင်းကောလိတတို့ အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရှာဖွေနေသော တရားထူး တရားမြတ်ကို ဒီတခါနောက်ဆုံး တော့ ထိုဆရာထံမှ နာကြားရနိုင်လိမ့်မည် ဟု တွေးတောမိခဲ့ပါတယ်။

“ငါသည် ဗုဒ္ဓမြတ်စွာ၏ သာသနာဘောင်တွင် ရဟန်းဖြစ်သည်မှာ သိပ္ပံမကြာသေး၊ ဘုရား ဟောကြားသော တရားတော်များကို နာကြား သင်ယူခင်ရသည်မှာလည်း မကြာလှသေးပေ။ သင်ကြားမှုများ မပြည့်စုံသေး၍ သင်အားပြန်လည်သင်ကြား ရှင်းပြနိုင်ခြင်းက မဖြစ်နိုင်သေးပေ။ ဒါပေမယ့် သင်သိလိုပါက ငါအကျဉ်းချုံးတော့ စကားလုံးအနည်းငယ်နဲ့ ကြိုးစားပြီး ပြောပြနိုင် ပါတယ်။

“အနည်းငယ်ဆိုလည်း ပြည့်စုံပါတယ် အရှင်” ပြောမှာသာ ပြောပြပါ။ နားလည်ဖို့ ကြိုးစားရန် ကျွန်ုပ်ကြိုးစားရန် ကျွန်ုပ်စွမ်းနိုင်ပါတယ်။ အတိုချုပ်ဘဲ ပြောပြပါလော့။

“ကောင်းပြီး၊ နားထောင်ပါလော့”

ဘုရားမြတ်စွာသည် ဤသို့ဟောကြားခဲ့ပါတယ်။

“အရာအားလုံးသည် အကြောင်းကြောင့်ဖြစ်ကုန်၏။

ဘုရားမြတ်စွာသည် ဤသို့သိ၏။

ဘုရားမြတ်စွာသည် အကြောင်းမရှိက၊ အကျိုးလည်းမရှိနိုင်ပေ” ဟုသိ၏။ ထိုတရားသည် ဘုရားမြတ်စွာဟောကြားတော်မူခဲ့သော တရားပါပေတည်း။

အဿဇိသည် ဥပါတိဿ တွေ့ပြီး တရားကြားနာခဲ့ရသော ရဟန်းပေးတည်း။ အရှင်အဿဇိ သည် မြတ်စွာဘုရား၏ တရားဦး ဓမ္မစကြာကို နာယူခဲ့ရသော ပဉ္စဝဂ္ဂိငါးပါး တို့မှ တစ်ပါးအပါအဝင် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အရှင်အဿဇိသည် ထိုတရားနှစ်ကြောင်းတည်း ဟောတော်မူသော်လည်း ဥပါတိဿသည် လွန်စွာဉာဏ်ကြီးသူဖြစ်သည့်အလျောက် ထိုတရားတို့နှစ်ကြောင်းရဲ့ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို ကောင်းစွာ

သဘောပေါက်ကာ ဒီထက်နက်ခဲ့သော စစ်မှန်သော တရားတော်ကို ကောင်းမွန်စွာ နားလည် သဘောပေါက်သဖြင့် တရားရရှိခဲ့ပါတယ်။ ရှိရှိသမျှသော သင်္ခါရတရားများနှင့်ဖြစ်လာမည့် သင်္ခါရ တရားတို့သို့ ဖြစ်ပြီးသောအခါ ပျက်ခြင်း ဟူသော သဘောတရား၌ အဆုံးသတ်လေသည် ဟု နားလည်သဘောပေါက်ခဲ့ပါတယ်။ ထိုအခါ အရှင်အဿဇိအား “ဤအနိစ္စတရားသည် ဘုရား ဟောသော အရှင်သင်ကြားခဲ့ သောတရားမှန်ပါက သင်သည် သင့်ဆရာဆီက လူအများ အချိန်ကြာ မြင့်စွာ မကြားဖူးခဲ့ သော ဆင်းရဲခြင်းကင်းရာ သေခြင်းတရားကင်းရာ၊ ငြိမ်းချမ်းမှုရှိသောတရားကို သင်သိရှိ ရရှိခဲ့ပြီးပြီ။ ထို့နောက်ဥပါတိဿသည် အရှင်အဿဇိအား ကျေးဇူးတင်စွာဖြင့် ရိုသေစွာ ဂါရဝပြုထွက်ခွါလာခဲ့ပါတယ်။ သူ၏သူငယ်ချင်းဖြစ်သူ ကောလိတရီရာဆီသို့သွားပြီး။ သူတို့နှစ်ဦး ရှာဖွေနေသော သိချင်နေသော တရားစစ် တရားမှန်များကို တွေ့သိပြီဟူသော သတင်းကို ပြောပြရန် ထွက်ခွါခဲ့ပါတယ်။

ကောလိတနှင့်ဥပါတိဿတို့သည် ပြန်လည်ဆုံတွေ့ပြီး တခဏတာအတွင်းမှာပင် ကောလိတ က အရင်ဆုံး ဘာမှမပြောခင် ဤသို့ဆို၏။

“သူငယ်ချင်း- သူငယ်ချင်း၏မျက်နှာသည် အရင်ကနှင့်မတူ အလွန်ကြည်လင် တောက်ပ နေသည်။ သူငယ်ချင်း - ငါတို့အလိုရှိသော အချိန်ကြာမြင့်စွာ ရှာဖွေနေသော ဘဝ၏တရားမှန်များကို ရှာဖွေတွေ့ရှိခဲ့ပြီလော သူငယ်ချင်း ဟုမေးမြန်းခဲ့ပါတယ်။

“ဟုတ်တယ်။ သူငယ်ချင်း။ သိပ္ပံဟုတ်တယ်။” ဥပါတိဿက ပျော်ရွှင်စွာ ပြန်ဖြေ ကြားခဲ့ပါတယ်။ “ငါ သဘာဝရဲ့တရားမှန်တွေကို သိရှိခဲ့ရလေပြီ။”

“ဘယ်လိုသိရှိခဲ့ရသလဲ? ကောလိတက အားပါးတရမေးခဲ့ပါတယ်။

ဥပါတိဿသည် သိရှိခဲ့သည့်အတိုင်း ကောလိတအား ရှင်းပြလေရာ ဉာဏ်ကြီးသူ ဖြစ်သဖြင့် သူလဲ ချက်ချင်းပင် တရားရရှိသွားခဲ့ပါတယ်။ မြတ်စွာဘုရားဆီ အတူတကွ ထွက်ခွါလာခဲ့ ကြပါတယ်။ သောတာပန်များဖြစ်ကြပြီးသော ဥပါတိဿနှင့်ကောလိတတို့ သည် မြတ်စွာဘုရား ထံပါးတွင် တရားတော်များကို လွယ်ကူစွာနာယူခဲ့ကြပြီး ရဟန်းများ အဖြစ်ခံယူကာ သာသနာ့ဘောင် သို့ဝင်ရောက်ခဲ့ကြရာ အချိန်တိုအတွင်းမှာပင် မြတ်စွာဘုရား၏ အဂ္ဂသာဝကများအဖြစ်သို့ ရောက်ရှိခဲ့

ကြပါတယ်။ အရှင်သာရိပုတ္တသည် မြတ်စွာဘုရား၏လက်ယာရံ၊ ဉာဏ်ပညာအကြီးဆုံး၊ တေဒဂ်ရ အဂ္ဂသာဝကကြီးဖြစ်ပြီး၊ အရှင်မောဂ္ဂလ္လာနသည် မြတ်စွာဘုရား၏ လက်ဝဲရံ တန်ခိုးအရာတွင် တေဒဂ်ရ အဂ္ဂသာဝကအဖြစ်ဖြင့် ဖြစ်လာခဲ့ကြပါတယ်။

